

سوال

آیا مشروع است که در اثنای حمل جنازه گفته شود: برای میت استغفار کنید؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

دعای برای میت و استغفار برای او عبادت است و اشکالی ندارد که انسان هنگام حمل جنازه و همراهی آن به شکل سری برای او دعا و استغفار کند، اما این که مردم فریاد می‌زنند: **برای برادران استغفار کنید** را گروهی از علما مکروه دانسته و آن را از بدعت‌های نوساخته دانسته‌اند.

ابن ابی شیبیه در مصنف خود بآبی دارد تحت عنوان: درباره کسی که پشت میت می‌گوید: **برایش استغفار کنید، خداوند شما را مغفرت کند.**

از ابراهیم روایت است که گفت: «این را که مردی در پی جنازه بگوید **برایش استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند** را مکروه می‌دانست.»

از بکیر بن عتیق روایت است که گفت: در تشییع جنازه‌ای بودم که سعید بن جبیر در آن حضور داشت، پس مردی گفت: **برایش استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند** پس سعید گفت: لا غفر الله لك».

و از عطا نقل شده که وی گفتن **برای او استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند** را مکروه می‌دانست.

در **تحفة المحتاج** علامه هیتمی رحمه الله (۱۸۸ / ۳) آمده است: «بلند کردن صدا در تشییع جنازه مکروه است، حتی برای ذکر و قرائت، زیرا صحابه رضی الله عنهم این را در آن هنگام بد می‌دانستند. به روایت بیهقی. حسن بصری و دیگران گفتن **استغفروا لأخیکم** را مکروه دانسته‌اند، از همین رو ابن عمر به کسی که چنین می‌گفت، گفت: **لا غفر الله لك** بلکه باید در این هنگام ساکت باشد و در مرگ و فنای دنیا بیندیشد و با زبان به شکل سری نه با صدای بلند ذکر گوید چرا که این بدعتی زشت است.»

در احکام جنایز شیخ آلبنی رحمه الله (۲۵۰ / ۱) آمده است: و از جمله بدعت‌ها، صدا بلند کردن در پشت جنازه و گفتن

استغفروا له يغفر الله لكم» و مانند آن است.

والله اعلم